

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 31. prosinca 2024.

POLJ-2024-2-9

ISSN 1334-0557

STRUKTURA POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA Stanje 1. lipnja 2023.

Prikazani su konačni podaci vezani za strukturu poljoprivrednih gospodarstava u 2023., i to za važnije poljoprivredne površine po kategorijama te broj stoke i peradi. Podaci su uspoređeni s podacima posljednjih istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava iz 2016. i 2020.

Korištena poljoprivredna površina u 2023. minimalno je povećana, i to za **0,1%** u odnosu na 2020.

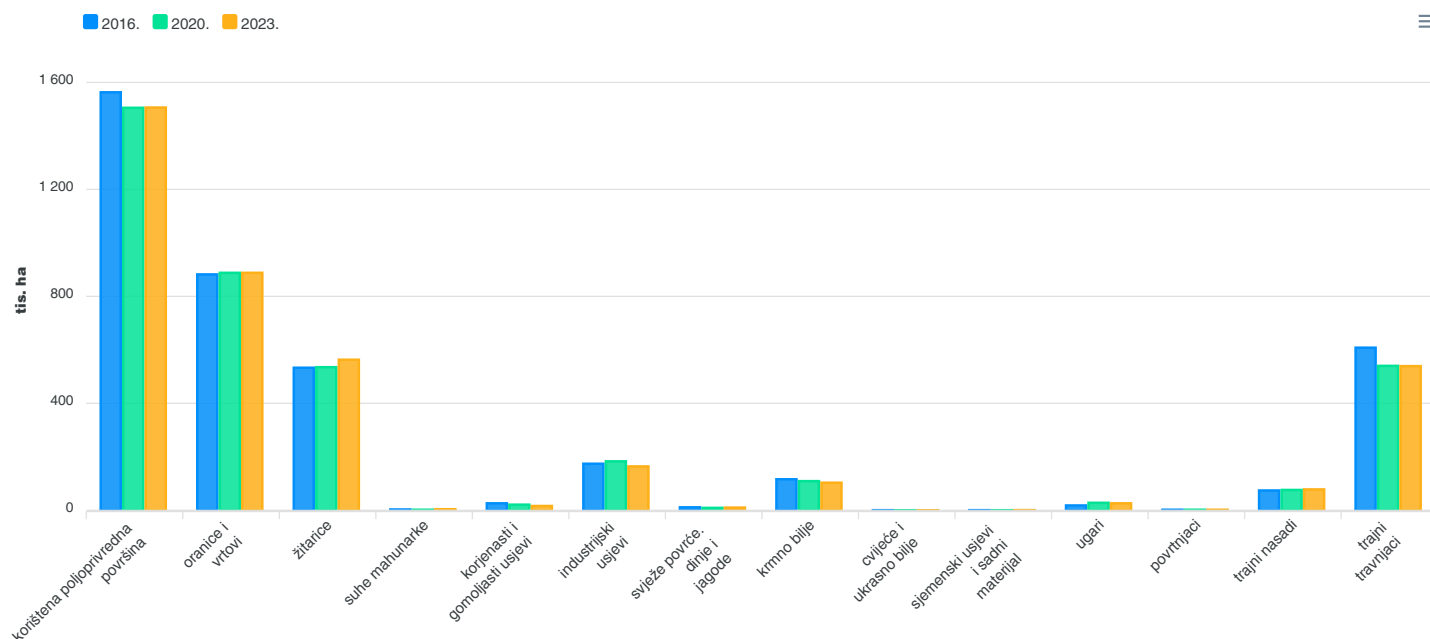
Prema konačnim podacima, poljoprivredna gospodarstva u Republici Hrvatskoj u 2023. koriste se s ukupno **888 000 ha** oranica i vrtova. Najveći udio u površini oranica i vrtova imale su žitarice (**63,4%** ili 563 000 ha), industrijski usjevi (18,5% ili 164 000 ha) i krmno bilje (11,6% ili 103 000 ha). U usporedbi s 2020., površine zasijane žitaricama veće su za 5,2%, a površine pod suhim mahunarkama za 100,0%, dok su površine pod korjenastim i gomoljastim usjevima manje za 23,8%. Površine pod trajnim nasadima veće su za 2,6% u odnosu na 2020.

Što se tiče konačnih podataka o stočarstvu, svinjogojstvu, kozarstvu, ovčarstvu i peradarstvu, **smanjio se ukupan broj grla**: broj svinja manji je za 21,8%, broj koza za 13,6%, broj ovaca za 11,0% i broj peradi za 12,5%, dok je broj goveda ostao na razini 2020.

1. POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA, stanje 1. lipnja

	Korištena poljoprivredna površina, tis. ha			Indeks 2023. 2020.
	2016.	2020.	2023.	
Korištena poljoprivredna površina	1 563	1 505	1 506	100,1
Oranice i vrtovi	882	888	888	100,0
Žitarice	533	535	563	105,2
Suhe mahunarke	3	2	4	200,0
Korjenasti i gomoljasti usjevi	26	21	16	76,2
Industrijski usjevi	174	183	164	89,6
Svježe povrće, dinje i jagode	11	9	10	111,1
Krmno bilje	116	109	103	94,5
Cvijeće i ukrasno bilje	0,3	0,2	0,1	50,0
Sjemenski usjevi i sadni materijal	0,4	0,3	0,6	200,0
Ugari	18	28	26	92,9
Ostali oranični usjevi (cvjetne i travne trake)	-	-	1,7	-
Povrtnjaci	2	2	2	100,0
Trajni nasadi	74	76	78	102,6
Trajni travnjaci	608	540	539	99,8

G-1. POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA, stanje 1. lipnja¹⁾

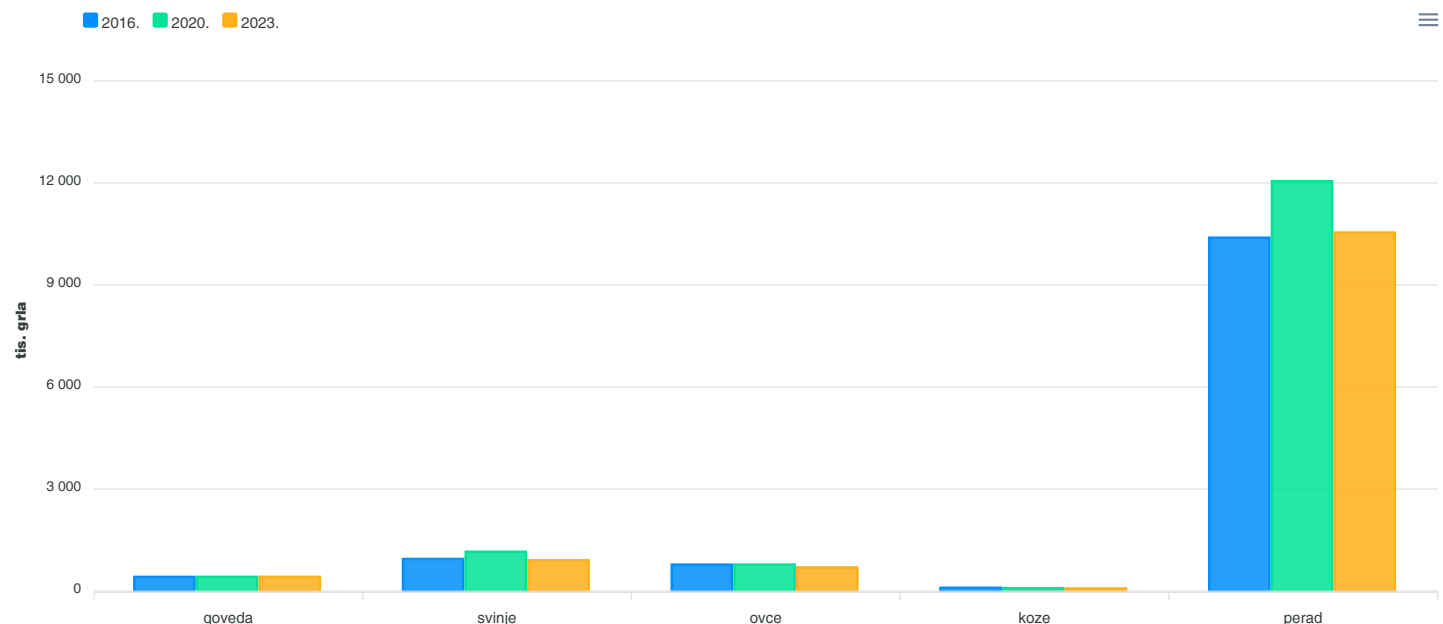

1) Podaci za kategoriju ostali oranični usjevi (cvjetne i travne trake) se ne prikazuju, ali su dostupni u tablici 1. Površina korištenoga poljoprivrednog zemljišta po kategorijama, stanje 1. lipnja

2. BROJ STOKE, stanje 1. lipnja

	Broj stoke, tis. grla			Indeks 2023. 2020.
	2016.	2020.	2023.	
Goveda	418	420	420	100,0
Svinje	945	1 157	905	78,2
Ovce	778	780	694	89,0
Koze	99	88	76	86,4
Perad	10 389	12 049	10 540	87,5

G-2. BROJ STOKE, stanje 1. lipnja

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Prikazani su konačni podaci Istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava, koje je provedeno za poslovne subjekte i obiteljska poljoprivredna gospodarstva od 1. do 30. lipnja 2023.

Podaci za poslovne subjekte i njihove dijelove prikupljeni su izvještajnom metodom na obrascu i s pomoću internetske aplikacije. Podaci za obiteljska poljoprivredna gospodarstva prikupljeni su uz pomoć anketara metodom osobnog intervjua.

Istraživanjem o strukturi poljoprivrednih gospodarstava prikupljeni su podaci o radnoj snazi, načinu korištenja zemljišta (oranice i vrtovi, trajni nasadi, povrtnjaci, livade i pašnjaci), broju stoke, navodnjavanju, praksama gospodarenja tlom, strojevima i opremi.

Podaci o površinama i broju stoke odnose se na stanje na dan 1. lipnja 2023.

Obuhvat i usporedivost

Izveštajne jedinice jesu poslovni subjekti i njihovi dijelovi koji su definirani područjem A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo prema NKD-u 2007. te ostali poslovni subjekti i njihovi dijelovi koji obavljaju poljoprivrednu proizvodnju, a razvrstani su drugdje.

Izveštajne jedinice jesu i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja obavljaju poljoprivrednu proizvodnju.

Poljoprivredna gospodarstva izabrana su iz Statističkog registra poljoprivrednih gospodarstava Državnog zavoda za statistiku. U osnovni skup obuhvaćena su gospodarstva koja raspolažu s više od 0,4 ha poljoprivrednog zemljišta i više od 0,5 stočnih jedinica.

U 2023. izabrano je 30 000 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i 4 400 poslovnih subjekata i njihovih dijelova koji obuhvaćaju 98% korištene poljoprivredne površine i 98% stočnih jedinica.

Definicije

Poljoprivredno gospodarstvo jest proizvodno-gospodarska jedinica koja se bavi poljoprivredom, a djeluje kao trgovačko društvo, obrt ili zadruga ako je registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te kao seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo. Ovim istraživanjem obuhvaćena su sva poljoprivredna gospodarstva koja imaju više od 0,4 ha korištene poljoprivredne površine i više od 0,5 stočnih jedinica.

Korištena poljoprivredna površina jest ukupna poljoprivredna površina koja je bila korištena u dotičnoj godini. Poljoprivredno zemljište obuhvaća oranice i vrtove, povrtnjake, livade, pašnjake, rasadnike, voćnjake, vinograde te površine pod košaračkom vrbom.

Oranice i vrtovi jesu zemljišta koja se redovito obrađuju i kultiviraju i nalaze se pod sustavom plodoreda. Na oranicama i vrtovima uzgajaju se žitarice, mahunarke za suho zrno, korjenasti i gomoljasti usjevi, industrijski usjevi, krmno bilje, povrće, cvijeće i ukrasno bilje te sjemenski i sadni materijal.

Povrtnjaci su površine određene za uzgoj usjeva (pretežno povrća) namijenjenih za potrošnju osobama koje žive u kućanstvu i uglavnom nisu namijenjeni za prodaju. Samo povremeni višak proizvoda koji dolazi s tih površina prodaje se izvan kućanstva.

Trajni travnjaci jesu površine korištene za ispašu te za pripremu sjena i sjenaže (livade i pašnjaci). Isključeni su:

- travnjaci koji se više ne koriste (nekvalitetni, nepristupačni)
- travnjaci zarasli šumskim drvećem, uključeni u šume
- djelomično zarasli travnjaci, uključeni u šumsko zemljište
- površine zasijane djetelinom i lucernom, uključene u usjeve na oranicama i vrtovima
- površine zasijane višegodišnjim travama i mješavinama trava te višegodišnjim travno-djetelinskim smjesama, uključene u usjeve na oranicama i vrtovima.

Trajni nasadi uključuju voćnjake, vinograde, maslinike, rasadnike, košaračku vrbu i božićna drvca.

Perad uključuje brojlere, kokoši, pure, guske, patke te ostalu perad.

Stočna jedinica jest referentna jedinica koja olakšava agregiranje stoke različitih vrsta i starosti primjenom specifičnih koeficijenata postavljenih na temelju hranidbenih zahtjeva za pojedinu vrstu stoke.

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Kratice

ha	hektar
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
tis.	tisuća

Znakovi

- nema pojave

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Predrag Cvjetičanin i Željko Kanižaj

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr